

Kuullun ymmärtäminen

.....

Opettaja lukee tekstin kerran, minkä jälkeen oppilaat saavat tutustua tehtäviin. Toisen lukukerran aikana ja jälkeen oppilaat vastaavat kysymyksiin.

Lumen luoja

Kaukana pohjoisessa kerrotaan tarinaa siitä, miten talvipakkasilla ihmisiä katoaa. Heidän jälkiään pystytään seuraamaan lumihangessa jonkin matkaa, mutta sitten jäljet vain loppuvat, kesken kaiken, eikä kadonneita ihmisiä löydetä koskaan. Kukaan ei tiedä, minne he joutuvat. Kukaan ei tiedä, palaavatko he ikinä takaisin.

Vain vanha kansa tietää, mutta heiltä ei yleensä kysytä. Heidän kertomuksiaan pidetään höyrähtäneiden ukkojen ja akkojen höpinöinä. Ajatellaan, etteivät he enää ymmärrä tästä maailmasta oikein mitään. Jos joku vaivautuisi kysymään heiltä, hän saisi kuulla seuraavaa: Kauan sitten, aikojen alussa, kesä ja talvi tekivät keskenään sopimuksen. Talvi lupasi, että kesä saisi pitkät, valoisat päivät, jos kesä luovuttaisi talvelle joka vuosi yhden kesällä syntyneen ihmisen. Kesä oli valolle ahne ja suostui talven vaatimukseen.

Niinpä joka vuosi, keskitalven aikaan, yksi kesällä syntynyt ihminen herää keskiyöllä ja tuntee pakottavaa tarvetta lähteä yksinään ulos. Hän pukee ulkovaatteet päälleen, ei sano kenellekään muulle mitään suunnitelmistaan ja lähtee ulos pakkaseen. Hän kävelee kuin noiduttuna, ei mieti mitään eikä katso taakseen.

Lopulta hän näkee edessään tumman hahmon. Hän pysähtyy paikoilleen. Hän ei pysty enää liikkumaan, vaikka haluaisi. Hän yrittää huutaa, mutta hänen suustaan ei tule ääntä. Hän tietää hetkensä koittaneen. Hän ei kykene pakenemaan. Tumma hahmo lipuu hänen luokseen hangen pinnalla, jälkiä jättämättä. Hahmolla ei ole kasvoja, se on pelkkää pimeyttä. Sitten hahmo ympäröi ihmisen – eikä tätä enää ole. Lumihankeen jäävät vain kesken loppuvat jalanjäljet.

Seuraavana päivänä sataa enemmän lunta kuin koko sinä talvena yhteensä, sillä tumma hahmo on lumen luoja, joka muuttaa kesällä syntyneen ihmisen lumeksi. Talvi tarvitsee joka vuosi yhden ihmisen energian, jotta lumisadetta riittää myös keskitalven jälkeen. Koska kesä sai valon, tahtoo talvi omaan pimeyteensä edes hieman valkeutta lumen muodossa.

Jos siis olet kesällä syntynyt, pidä varasi. Jonain talviyönä saatat herätä ja lähteä ulos palaamatta enää ikinä...

Teksti: Salla Simukka

Kuullunymmärtämiskysymykset: Lumen luoja

1. Mitä mystistä kertomuksen mukaan tapahtuu öisin pohjoisen talvipakkasilla?
 - a. rakennuksia katoaa
 - b. eläimiä katoaa
 - c. ihmisiä katoaa
 - d. ajoneuvoja katoaa
2. Mitä talvi lupasi kertomuksen mukaan kesälle?
 - a. pitkät valoisat päivät
 - b. pitkät yöttömät yöt
 - c. pitkät lämpimät illat
 - d. pitkät loppumattomat yöt
3. Mitä talvi halusi vastapalvelukseksi sopimuksesta?
 - a. yöttömän yön
 - b. kesällä syntyneen ihmisen
 - c. auringonsäteet hangille
 - d. kireän pakkasjakson
4. Miten kertomuksen tumma hahmo liikkuu?
 - a. lipuu hangella jälkiä jättämättä
 - b. liikkuu hangella jälkiä jättäen
 - c. lipuu hangella tömistellen
 - d. liikkuu hangella lunta ripotellen
5. Mitä lumihankeen jää todisteeksi ihmisen katoamisesta?
 - a. verijäljet
 - b. jalanjäljet
 - c. lumikasa
 - d. ei mitään
6. Kuka tumma hahmo on?
 - a. lumetar
 - b. lumikuningatar
 - c. lumen tuoja
 - d. lumen luoja
7. Mitä kesällä syntyneelle ihmiselle tapahtuu?
 - a. Hän muuttuu jääpatsaaksi.
 - b. Hän muuttuu lumeksi.
 - c. Hän muuttuu pakkaseksi.
 - d. Hän muuttuu talventörröttäjäksi.
8. Mikä on kertomuksen tekstilaji?
 - a. kauhukertomus
 - b. salapoliisikertomus
 - c. jännityskertomus
 - d. realistinen kertomus

Taita tai leikkaa!

Oikeat vastaukset:

1. c.	5. b.
2. a.	6. d.
3. b.	7. b.
4. a.	8. a.